

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању**

Број: 612-00-00626/9/2020-03

Датум: 24. 11. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00626/8/2020-03 од 28. 10. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

Мастер академских студија (МАС) – Археологија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) – Археологија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Археологије, за упис **25 (двадесет и пет) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00626/8/2020-03
Датум: 28. 10. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Мастер академских студија (МАС) – Археологија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Археологија**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Археологије за упис **25 (двадесет и пет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академских студија (МАС) – Археологија** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00626/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 11. 03. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 15. 03. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 07. 06. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академских студија (МАС) – Археологија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Завршене Мастер академске студије археологије, у трајању од 1 године (2 семестара), имају предвиђен број од 60 ЕСПБ. За студијски истраживачки рад предвиђено је 10 ЕСПБ и 20 ЕСПБ за завршни рад..

Завршене основне академске студије археологије (240 ЕСПБ) или завршене основне студије археологије у четворогодишњем трајању, у складу са условима утврђеним Статутом Универзитета и Факултета и студент који је завршио други студијски програм уз полагање диференцијалног испита у складу са студијским програмом и Статутом Факултета, представљају услов за упис на студијски програм.

Структура програма се надовезује на основне студије археологије и омогућава даљу специјализацију у одабраној области и повезивање са другим областима истраживања. Стога су на овом нивоу образовања заступљене основне области и дисциплине археологије - теорија и методологија, праисторија, класична археологија, средњи век, археологија Блиског Истока, египтологија, физичка антропологија и археозоологија.

Курикулум се базира на главном курсу из области специјализације, обавезном курсу који омогућава повезивање са релевантним областима истраживања, изборним курсевима, менторском раду и самосталном истраживању кандидата. Први једногодишњи семестар посвећен је настави, а други на менторском и самосталном раду и изради завршног рада. Настава се одвија кроз предавања, вежбе, семинаре, менторски и самосталан рад. Студент може изабрати предмете из других студијских програма у складу

са договором са ментором. Студент може прећи са других програма дипломских академских студија на овај програм уколико положи диференцијалне испите које утврђује Веће Одељења за археологију на основу увида у садржај студијског програма са којег прелази и у складу са Статутом Факултета.

Самовредновање стандарда 4 (Квалитет студијског програма) дато је у оквиру Извештаја о самовредновању Филозофског факултета Универзитета у Београду. За овај стандард дате су уочене предности и слабости, као и могућности и опасности (SWOT анализа) које су квантификоване за сваку извршену анализу. Уочава се спремност за побољшање Квалитета студијског програма - стандарда 4.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Мастер академске студије археологије намењене су даљем усавршавању студената у оквиру специјализованог програма заснованог на проширењу теоријских и практичних сазнања.

Њихов циљ је оспособљавање студената за обављање сложенијих стручних послова и проширење компетенција за бављење научно-истраживачким радом. Програм студија је организован кроз обавезне и изборне курсеве ради обезбеђивања ширих теоретских и методолошких приступа у сагледавању прошлости и развијања способности за практичан рад потребан за спровођење археолошких истраживања. Програм се спроводи тако да развија аналитичке способности и критичко мишљење и подстиче примену иновативних и креативних решења. Стечена знања оспособљавају студенте за обављање послова у низу институција културног (музеји и друге установе културе), и јавног (маркетинг, новине, радио, телевизија, менаџмент и друго) сектора.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

Мастер академске студије археологије усмерене су на развијање општих и специфичних знања и способности, неопходних за учешће у процесу археолошких истраживања. Циљеви студија су продубљивање основних теоријско-методолошких сазнања из области археологије и сродних дисциплина, стицање специфичних знања и вештина, развијање професионалног приступа истраживању, оспособљавање за практичну примену стечених знања, развијање креативних способности, академских и професионалних вештина и припреми за научно-истраживачки рад и даље професионално усавршавање на докторским студијама.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: *Компетенције дипломираних студената*

У оквиру мастер академских студија археологије студент стиче, према предлагачу програма, опште и предметно-специфичне компетенције у које се убрајају анализа и синтеза археолошких података, повезивање различитих теоријских концепата са њиховом применом у истраживањима, продубљивање критичког мишљења и самостални приступ стручним проблемима, примена комплексних теоријских концепата у археолошким истраживањима и развој способности руковођења теренским археолошким истраживањима и сарадње са стручњацима других профила.

Уз ово студент стиче и следеће предметно-специфичне способности: продубљено познавање одабране области археолошког истраживања и мулти- и интердисциплинарног приступа, самосталног планирања и спровођења археолошког истраживања и повезивања основних знања из различитих области и њихове примене, самосталног формулисања научно-истраживачких проблема, познавања и праћења стручне и научне литературе и способност њене примене у сопственом раду, савладавања специфичних и сложенијих вештина за обраду различитих врста археолошког материјала и креативне иновације у примени информационо-комуникационих технологија у археолошким истраживањима.

Исход мастер академских студија археологије пружа: продубљивање посебних знања из изабраног ужег поља археолошког истраживања и стицање предуслова за даље научно усавршавање, за критичку анализу, за интердисциплинарно повезивање са другим сродним пољима истраживања и за примене знања у различитим радним окружењима: музеји, установе заштите, културне установе.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Структура курикулума обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове. Предмети су груписани у 2 семестра, односно 1 академску годину.

У просеку за оба семестра предавања износе 5 часова недељно (25%), а вежбе 5 (25%), СИР 10 (50%) и остали облици наставе 5,5 часова недељно (27,5%), што износи у просеку 20 часова активне наставе на години, а што одговара захтеву да на завршној години другог нивоа студија највише је 50% СИР у оквиру активне наставе а остало су предавања, вежбе и други облици активне наставе.

Опис предмета садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима (знањима и способностима), предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге одговарајуће податке. Установа у оквиру специфичности поља и области студијског програма основних студија, исказала је специфичности везане за активну наставу на основним студијама кроз описе дате у књизи предмета. На основу детаљне анализе структуре и садржаја курикулума, утврђено је да су у поштоване препоруке о броју и распореду часова активне наставе на студијском програму.

Циљеви и садржаји предмета обухваћених курикулумом су са савременим научним сазнањима, научним методама и поступцима које студента оспособљавају за самостални истраживачки рад.

У структури студијског програма на мастер академским студијама Археологија заступљене су према препорученим процентима: академско-општеобразовни – 10,62%, теоријско-методолошки – 16,05%, научно- односно уметничко-стручни – 7,76% и стручно-апликативни – 65,57%, што се уклапа у прописани однос ових група предмета.

На основу *Извештаја о параметрима студијског програма* (НАТ), изборни предмети које студент бира износе 34 ЕСПБ од 60 ЕСПБ, а фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 56,67 %.

У другом семестру је предвиђена стручна пракса (стручна пракса за област археологије *Археолошки практикум 2*) са 3 ЕСПБ, као обавезан елемент, што је усклађено са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Завршни рад: Завршни рад је планиран у другом семестру једногодишњих мастер студија Археологија као заједнички предмети *СИР Мастер, Завршни рад – израда и Завршни рад – одбрана* са 30 ЕСПБ.

Активна настава је (предавања, вежбе и други облици) заступљена је са 20 часова недељно, што одговара минималном захтеву Стандарда на другом нивоу.

Студијски програм није организован као ИМТ студијски програм.

Анализа Курикулума студијског програма мастер студија Археологија је потврдила да он у великој мери складу са захтевима Стандарда 5 у погледу распореда предмета по семестрима, фонду часова и броју ЕСПБ, као и да је утврђен адекватан број различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима.

Описи појединих предмета из Табеле 5.2. (Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања) садрже све елементе прописане Стандардом 5, где се посебно издваја силабус предмет 003 МН 0102 МН0022 - *Биоархеологија 2* који је у оквиру датог студијског програма репрезентативан пример структурирања силабуса и планирања елемената садржаја, исхода, метода, опсега литературе и њиховог терминолошког одређења.

У одређеном броју силабуса нису адекватно приказани исходи који се формулишу у форми *активних глагола* којим се описује која су то шта тачно студент шта зна (разуме), шта је у стању да уради под одређеним околностима и како се понаша и / или које карактеристике испољава у односу на оно што ради (ставови, вредности, оријентације). Карактеристике исхода учења: разумљиви – прецизни и јасно формулисани да спрече различита тумачења; релевантни – усклађени са развојним и професионалним карактеристикама и нивом знања студената; конкретни – омогућују адекватну организацију наставе и проверу постигнућа; проверљиви (не нужно и мерљиви); афирмативни – позитивно формулисани, шта је у стању, а не шта није; остварљиви – достижни у односу на предвиђено време за учење. Сваки исход треба да у исказу да има *глагол*. Искazi треба да описују радњу, оно за шта ће што ће студент бити оспособљен да уради на крају одређеног периода студија (зна, разуме, примењује, анализира, критички вреднује, креира) односно које компетенције су стечене у оквиру датог предмета (знања, вештине, ставови, способности).

Рецензентска комисија констатује да је распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ одговарајућ; да је утврђена правилност заступљености различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима, да је број часова активне наставе и предавања одговарајући, као и фактор изборности на студијском програму мас Археологија. Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања су код одређеног броја предмета испуњени.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Прилози 6.1, 6.2, 6.3 и 6.4 су доступни, укључујући и могућност уласка на сајтове односних установа путем линкова.

Студијски програм омогућује целовитост и свеобухватност у погледу стицања савремених стручних сазнања. Он је по својој структури усаглашен са другим студијским програмима на Филозофском факултету Универзитета у Београду (4 године ОАС + 1 МАС + 3 ДАС), али је таква структура *неусаглашена* са структурама студијских програма у иностранству, где основне академске студије трају 3 године, а мастер академске студије 2 године. Таква неусаглашеност постоји и када је реч о студијским програмима додипломских студија на Свеучилишту у Загребу, Универзитету у Љубљани и Универзитету у Сарајеву, на које се предлагач позива као најусаглашеније и за које је доставио документацију из које се види да су програми предмета који се слушају на ОАС + МАС Археологија на Филозофском факултету Универзитета у Београду веома усаглашени са студијским програмима наведена три универзитета. Остаје међутим, нејасно због чега се у дескрипцији овог стандарда ВШУ позива на то да "приликом конципирања студијског програма узети су у обзир програми истог нивоа студија са листе првих 100 универзитета у Европи: у Кембриџу, Бристолу, Лестеру, Дарему, Шефилду, Саутемпτονу, Нотингему, Гронингену, као и Универзитета Ломоносов у Москви", а да при том не даје ниједан доказ усаглашености са програмима тих светски престижних универзитета. Ако је циљ био да они буду узор, бар је са једним од њих могла да се постигне усаглашеност.

РК констатује да је оваква врста неусаглашености (једногодишњи уместо двогодишњег мастера) ствар системског приступа и опредељења које је постигнуто у Србији да се сви студијски програми свих филозофских факултета формирају према структури 4+1+3, те ми ову чињеницу утврђујемо, али је не сматрамо негативном, нити грешком предлагача овог студијског програма. Тим пре што се и из дескрипције прилога види јасно залагање Одељења за археологију да се прихвати систем 3+2+3, који би онда омогућио структуралну усаглашеност.

Према циљевима, тежњи ка интердисциплинараности, обухваћености општих предмета значајних за струку и специфичних дисциплина те на основу упоредне анализе листа предмета (које су дате за додипломске студије на универзитетима у Љубљани, Загребу и Сарајеву) овај програм јесте приближно усаглашен са студијским програмима наведених установа.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: *Упис студената*

ВШУ је доставила Прилог 7.1. У прилогу је дат Конкурс за упис студената на мастер академске студије на факултетима Универзитета у Београду у школској 2020/21. годину. У Конкурсу се могу наћи информације о општим условима конкурса, мерила за утврђивање редоследа кандидата и начин бодовања, рокови и начин подношења жалби, информације о самом упису студената, упис држављана Србије који имају стране средњошколске исправе, упис припадника српске националне мањине из суседних земаља, упис страних студената, информације о упису лица са инвалидитетом и упис припадника ромске националне мањине. Поред ових информација у Конкурсу се могу пронаћи информације и конкурсни рокови за први и други уписни рок. У осталим одредбама назначено је која документа кандидати

подносе приликом пријаве на конкурс и које изјаве потписују, али и шта подносе приликом уписа на Факултет.

Прилог 7.2. Решење о именовању комисије за пријем студената: Дати прилог садржи Решење о именовању Комисије за упис студената на основне, мастер и докторске академске студије у школску 2020/2021. годину, у чијем је саставу 4 професора, један доцент и четворо других чланова.

Прилог 7.3. Услови уписа студената – Приложен је извод из Статута Филозофског факултета Универзитета у Београду којим је дефинисан начин уписа на студије и то: Општи услови, Услови за упис на основне студије, услови за упис на мастер студије, услови за упис на докторске студије и услови за упис на програме образовања током читавог живота.

У општим условима је прописано да Веће Факултета доставља Предлог конкурса Универзитету најкасније до 10. фебруара за наредну школску годину, а у којем се прописују: Број студената за сваки студијски програм који се организује на Факултету, услови за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед, висина школарине коју плаћају самофинансирајући студенти, начин уписа страних држављана, гостујућих студената, студената који остварују део студијског програма на другој високошколској установи, број студената, конкурс за упис на студије и услов за упис на студије.

Предлог броја буџетских и број самофинансирајућих студената за упис у прву годину студијских програма утврђује Веће Факултета, и најкасније до 15. јануара доставља Универзитету, за наредну школску годину.

Надевени су услови за упис студената страних држављана.

У условима за упис на мастер студије наведени су параметри које кандидат мора испунири како би уписао студијски програм мастер академских студија на Филозофском факултету. На мастер студије може да се упише лице које је завршило одговарајуће основне академске студије утврђене студијским програмом, остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова, с тим да може и лице које није завршило одговарајуће основне академске студије, с тим да мора полагати диференцијални испит. Редослед кандидата за упис у прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцено остварене на основним студијама, резултата на пријемном испиту, као и других мерила за упис и за утврђивање редоследа кандидата прописаних општим актом Факултета, односно Универзитета. Садржај и начин полагања пријемног испита утврђује декан, на предлог одељења.

Приложен је документ *Обавештење о спровођењу пријемног испита и уписа на Филозофски факултет академске 2021/2022. године*, а на основу Одлуке о упису студената на прву годину основних академских студија у школској 2021/2022. години, којим Факултет обавештава кандидате о поступку полагања пријемног испита и упису на Филозофски факултет. Приложени документ се у потпуности односи на основне академске студије и није релевантан за мастер академске студије.

Табела 7.1. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм Археологија у текућој и претходне две године садржи табелу у којој су наведени: Просечна оцена уписаних кандидата: 9,49, број уписаних студената у школској 2017/2018. – 33 студента, школској 2018/2019. – 37 студената са просечном оценом 9.57 и школској

2019/2020. – 42 студента са просечном оценом 9,77. Планирани број студената да се упише у наредну школску годину је 25.

Табела 7.2. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм Археологија по годинама студија у текућој школској години садржи табелу у којој је наведено колико студената са које године студија је уписано на студије у текућој школској години. Прву годину уписало је 18 студената, другу годину 20 студената и трећу годину 4 студента, што укупно представља број од 42 студента уписана на студијски програм Археологија по годинама студија у текућој години.

Прилог 7.3. У достављеној документацији нема документа са информацијама о броју кандидата који се примају на студијски програм, висином школарине и другим детаљима који су по Статуту Факултета прописани да се нађу у Конкурсу, односно Предлогу конкурса који утврђује Веће Факултета и доставља Универзитету.

Приложени документ *Обавештење о спровођењу пријемног испита и уписа на Филозофски факултет академске 2021/2022. године*, који је урађен на основу Одлуке о упису студената на прву годину основних академских студија у школској 2021/2022. години, којим Факултет обавештава кандидате о поступку полагања пријемног испита и упису на Филозофски факултет, се у потпуности односи на основне академске студије и није релевантан за мастер академске студије.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Прилог 8.2. представља Књигу предмета која садржи назив студијског програма, називе предмета, уже научне, уметничке односно стручне области, семестре, семестре у којима су распоређени предмети, број часова предавања и вежби и број ЕСПБ бодова по предметима. У спецификацији предмета дато је: Назив студијског програма, назив предмета, име наставника, статус предмета, број ЕСПБ који тај предмет носи, услове за слушање и полагање предмета, циљ предмета, исход предмета, садржај предмета, ужа и шира литература, број часова активне наставе недељно (теоријске наставе и практичне наставе), методе извођења наставе на предмету, максималан број поена који студент може постићи на предмету, као и расподелу поена према активностима.

Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту представљена је у Табели 8.1 и садржи списак свих предмета на основним академским студијама на студијском програму Археологија, са бројем поена који је могуће остварити присуством настави и активностима на настави, извршавањем предиспитних обавеза и на самом испиту. Број поена креће се у распону предвиђеном стандардом 8.

Табела 8.2. представља статистичке податке о напредовању студената на студијском програму дати су у табели где су по редовима и колонама дате информације о уписаним студентима по годинама студија и укупно, број студената који је одустао, број студената који је пао годину, као и просечна оцена студената по годинама студија, и свеукупна просечна оцена студената. На студијском програму Археологија има укупно 304 студента, а просек оцена се по годинама креће од 6,50 до 8,14.

Студенти стичу ЕСПБ бодове еквивалентно радном ангажовању на предмету, што је одређено јединственом методологијом. Студент испуњавањем предиспитних обавеза и радом на настави стиче поене ради полагања испита и број поена које студент стиче на настави и предиспитним обавезама, али и на самом испиту, креће се у складу са

прописима, од 30 до 70 поена. Студент има јасну слику о начину стицања поена на настави и предиспитним обавезама.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Студијски програм изводи 22 наставника, сви са 100% радног времена у ВШУ. Према структури: 6 редовних професора, 5 ванредних професора, 8 доцената и 3 истраживача (бирани према Закону о науци), и то 2 виша научна сарадника и 1 научни сарадник. На спровођењу студијског програма ангажована су 4 сарадника, од којих само један, у звању асистента, са 100% радног времена. Од преостала три, још један сарадник је ангажован са 90%, те 2 истраживача-сарадника са по 50% радног времена.

Сви наставници и сарадници имају приложену уредну документацију. Наставници су квалификовани и компетентни за предмете за које су задужени, што је документовано како њиховим квалификацијама које одговарају образовно-научној области, тако и референцама из Књиге наставника, али и путем личне странице сваког наставника на којој се налази његова персонализована библиографија која је креирана путем система E-CRIS.SR закључно са 2018. РК ово сматра јаком страном када је овај стандард у питању (важи за читав Филозофски факултет у Београду) и било би добро да се настави израда оваквих библиографија и за наредне године, пошто се тиме обезбеђује стварни увид у научни и стручни опус наставника и њихову потребну компетентност. Сви наставници задовољавају критеријум од најмање пет референци из уже научне области из које изводе наставу на студијском програму.

Величине група за предавања и вежбе усклађене су са нормативима из Стандарда.

Наставници остварују просечно максимално до 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе и теренски рад) годишње, односно до 6 часова недељно са толеранцијом од 20% (само један наставник има оптерећење 9,09 на ОАС и МАС). Ниједан наставник нема оптерећење више од 12 ЧАН на нивоу Републике Србије. Ипак треба уочити да, уколико се изузму ангажовани истраживачи на овом студијском програму и 2-3 млађа наставника, сви остали наставници држе наставу у распону од 10 до 14 различитих предмета. То је премного, чак и када се ради о предметима који су међусобно повезани и садржински блиски, а свакако да се не остварује једнака компетентност наставника за сваки од двоцифреног броја предмета збирно на ОАС и МАС.

Из Извештаја о самовредновању - Стандард 7 произлази да се за избор наставника примењују општа правна акта Универзитета у Београду и Филозофског факултета који је у његовом саставу. Кроз извештај и урађену SWOT анализу која се не односи само на Одељење за археологију, већ на читаву ВШУ што је мањкавост, реално је оцењен квалитет наставника и сарадника и сагледане јаке и слабе стране. Рецензент посебно истиче да се у SWOT анализи погрешно говори о *методологији извођења наставе*, а требало би о *методици* њеног извођења. Треба повести рачуна да се овакве непрецизности не дешавају.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

На основу података датих у табелама и прилозима, Одељење за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду има простор за извођење студијског програма у складу са стандардом (6,57 m² по студенту). У Табели 10.1 дата је квадратура простора у коме се изводи настава – 2000,23 m² (амфитеатри, слушаонице, учионице и

компјутерске лабораторије). Такође, дат је и број места – 1653. У Табели 7.2 представљен је укупан број студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој 2019/2020 школској години (I–XI година) – укупно 304.

Табела 10.2 садржи листа опреме за извођење студијског програма. У питању су 23 десктоп рачунара, 23 пројектора и 23 платна за презентовање материјала приликом предавања, као и 54 десктоп компјутера за рад у компјутерским лабораторијама.

У Табелама 10.3–10.5. дате су Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм, Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму, као и подаци о покривености обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима), која се налази у библиотеци или је има у продаји. На основу Самопроцене Одељења за археологију, Филозофског факултета, свих 55 обавезних предмета је покривено литературом.

У Прилозима 10.1–10.3 приложени су Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу, Извод из књиге инвентара и Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл.

Високошколска установа је доставила у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: Стандард 9. Простор и опрема (Табеле 9.1–9.3 и Прилози 9.1–9.2).

У Прилогу 9.2 дат је списак од укупно 52 уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи – наставници који држе наставу на Одељењу за археологију. У прилогу 9.2а приложен је Списак од укупно 12 објављених монографија, уџбеника и других публикација у издању Филозофског факултета чији су аутори наставници који учествују у извођењу наставе на Одељењу за археологију.

У Табели 9.2 дата је Листа вредније опреме која се користи у наставном процесу у високошколској установи, а у Табели 11.2 Листа рачунара коју користе наставници и студенти Одељења за археологију (укупно 65 десктоп компјутера).

Рецензентска комисија је утврдила на основу поднете документације и након посете установи, да су за извођење студијског програма основних студија обезбеђени потребни кадровски, просторни, технички и библиотечки ресурси. Факултет располаже амфитеатром, слушаоницама, компјутерском лабораторијом, библиотекама, читаоницама и другим простором потребним за реализацију студијског програма. Такође, сама зграда Филозофског факултета пројектована је тако да студенти и професори, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, могу имати приступ свим учионицама и библиотекама.

Одељење поседује одговарајућу техничку опрему: графоскопе, компјутере, видео-пројекторе, штампаче итд. Све учионице опремљене су компјутерима и LCD пројекторима. Студенти имају на располагању и рачунарске учионице, са могућношћу коришћења интернет мреже. Обезбеђена је сва потребна техничка опрема за савремено извођење наставе. На факултету је развијена и рачунарска мрежа која омогућава наставницима, сарадницима и студентима коришћење доступних електронских база података, међународних часописа и друге релевантне литературе, што је за сваку похвалу. Библиотека Одељења за археологију Филозофског факултета располаже богатим фондом библиотечких јединица, који обухвата сву релевантну литературу предвиђену програмима студијских предмета. За сваки предмет постоји довољан број примерака уџбеничке и друге литературе. Међутим, као рецензент, сматрам да би требало додатно обогатити фонд библиотечких јединица, као и повећати издавање монографија и уџбеника запослених на Одељењу за археологију.

РК је у извештају оценила и извештај о самовредновању у деловима релевантим за Стандард 10 и то у следећим стандардима:

Самовредновање – Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Одељењу за археологију је на високом нивоу. Потребно је само, уколико то могућности дозволе, повећати већ постојеће капацитете.

Самовредновање – Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке је на завидном нивоу.

Самовредновање – Стандард 11: Квалитет простора и опреме је на високом нивоу.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Филозофски факултет редовно и систематично прати, према предлагачу студијског програма, квалитет програма према процедури која је прецизирана посебним Правилником. Послове вредновања обавља комисија коју чине представници наставника, ненаставног особља и студената. Комисија припрема Извештај о самовредновању на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, уџбеника, литературе). У рад је укључена и Одељењска комисија, која посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање. Уз ово, наставници примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата евалуације развијају и мењају програме наставних предмета, при чему посебно воде рачуна о мишљењу студената о квалитету програма и наставе. Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника.

Приложени су Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет, Извештај о резултатима самовредновања Установе и Одлука о усвојеном Извештају о самовредновању и приложеним документима за обезбеђивање квалитета и самовредновање, јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета Установе, Правилник о уџбеницима на Установи и Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (Табела 11.1 и Прилози 11.1-4).

У документацији се налази и анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења која је обављена током октобра 2020. године. Свршени студенти су дали просечну оцену 4,22. (Прилог 11.1а), а послодавци 4,48 за сва три нивоа студирања (Прилог 11.2а).

Самовредновање Филозофског факултета Универзитета у Београду је дато у оквиру Извештаја о самовредновању. У овом извештају приказане су квантификационе процене за сваки од наведених стандарда: 1 (Стратегија обезбеђења квалитета), 2 (Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета), 3 (Систем обезбеђења квалитета), 5 (Квалитет наставног процеса), 6 (Квалитет научно-истраживачког уметничког и стручног рада), 13 (Улога студената у самовредновању и провери квалитета) и 14 (Систематско праћење и периодична провера квалитета). За сваки од стандарда представљене су уочене предности и слабости, као и могућности и опасности (SWOT анализа) које су квантификоване за сваку извршену анализу. Уочава се спремност за побољшање свих наведених стандарда. Недостаје самовредновање према наведеним критеријумима посебно за археологију

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 7.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Иако се може констатовати да је Стандард 5 испуњен, остаје простора да се у будуће квалитативно унапреде силабуси у оним елементима који подразумевају програмирање и планирање дидактичко-методичких елемената, посебно пажљиво треба планирати исходе предмета у погледу формулација, конкретизације и опсега, а у складу са дидактичко-методичким захтевима високошколске наставне праксе и природом предмета
- У конкурсној документацији нема информације о броју кандидата који се примају на студијски програм Археологија и друге студијске програме Факултета, а који кандидату може пружити јасну информацију о томе колико буџетских и самофинансирајућих места има за конкретан студијски програм. Препорука је да се та информација нађе у Конкурсу.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академских студија (МАС) - Археологија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки